

Til Børne- og Ungdomsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget

Orientering om resultater fra evaluering af 'Vejen til Sund vægt – en overvægtsindsats i sundhedsplejen i Københavns Kommune'

I forbindelse med status for 'Øget Sundhed for Børn', der blev forelagt Børne- og Ungdomsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget i november 2016, blev udvalgene lovet at få forelagt evalueringresultater af sundhedsplejens overvægtsindsats 'Vejen til Sund Vægt'.

'Vejen til Sund Vægt' er et tilbud i sundhedsplejen i Københavns Kommune til børn med moderat og svær overvægt og finansieres af midlerne under Sundheds- og Omsorgsudvalgets bevilling Øget Sundhed for Børn (ØSB). Her gives en årlig bevilling på 1,4 mio. kr. til 500 forløb i indsatsen, der fordeles mellem de fem områder i Københavns Kommune på baggrund af forekomsten af overvægt blandt børn i hvert område. Fordelingen af midlerne til overvægtsindsatsen er varige, men i 2019, når midlerne skal genudmøntes, er der, hvis der er behov, mulighed for at lave justeringer eller ændringer i indsatsen.

Omkring årsskiftet 2016/2017 er der udarbejdet en evaluering af 'Vejen til Sund Vægt', der både ser på anvendelsen af indsatsen i sundhedsplejen samt betydningen for børnenes vægtudvikling. Evalueringen er foretaget af BUF, med sparring fra SUF.

'Vejen til Sund Vægt' foregår hos sundhedsplejersken på barnets egen skole og indeholder to spor. Spor 1 er for børn med svær overvægt, som opspores, motiveres og henvises til et helhedsorienteret familietilbud i Center for Børn og Unges Sundhed (CBUS), hvor det primære formål er, at barnet opnår et fald i BMI. Spor 2 er for børn med moderat overvægt, som tilbydes et familieforløb hos sundhedsplejersken, hvor formålet er vægtstabilisering.

Omkring 15 % af de københavnske skoleelever er overvægtige, svarende til ca. 5.600 elever. De 500 forløb i Vejen til Sund Vægt har således en dækningsgrad på omkring 9 % af de børn, der har problemer med overvægt i skolealderen.

Resultater fra evalueringen

Opsporing af børn med overvægt sker særligt i forlængelse af sundhedsplejens faste tilbud om undersøgelse og samtale, især i forbindelse med 1. og 5. klasses samtalerne.

Generelt er der tale om en udfordret børnegruppe, hvor overvægt sjældent er det eneste problem, der kæmpes med. De deltagende børns

03-05-2017

Sagsnr.
2017-0197594

Dokumentnr.
2017-0197594-1

Sagsbehandler
Marie Topp/Susanne Juul
Rohmann

Dagtilbudsgruppen

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Mobil
4042 8670

E-mail
F04L@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009374301

socioøkonomiske baggrund er lavere end gennemsnittet for skolebørn i byen, og forældreopbakning og ansvar er essentielt for, at barnet lykkes med et vægttab.

Evalueringen viser, at sundhedsplejen henviser ca. 200 børn med svær overvægt til et forløb i CBUS pr. år. som et led i spor 1. For børn i Spor 1, hvor der arbejdes med motivation for at tage imod et tilbud i CBUS, vurderer de adspurgte sundhedsplejersker, at børnene ofte oplever afstanden til centret som en barriere for familien. Samarbejdet med CBUS opleves positivt, men enkelte sundhedsplejersker har et ønske om en endnu mere struktureret kommunikation i forhold til Spor 1.

Målet med spor 2 er at bremse overvægtsudviklingen årligt for børn med moderat overvægt. Evalueringen af spor 2 viser, at indsatsen lykkes med dette i en periode:

- Der ses små tendenser til, at børnene bliver mindre overvægtige over det første halve til hele år efter indsatsens start, hvorefter effekten aftager.
- Indsatsen vurderes at virke bedst for de yngre børn, hvor forældrene naturligt er mere med i processen samt i de mere ressourcestærke familier.
- Der ses et stort behov for, at der tages hånd om de ofte komplekse problemstillinger, barnet og familien har, og at der med inddragelse af skolens ressourcecenter sikres tværfaglig opfølgning på det enkelte barn i samarbejde med lærerteams, pædagoger og forældre.
- Sundhedsplejerskerne peger i evalueringen på, at de nuværende registreringsmuligheder ikke matcher den reelle praksis. En af følgerne af dette er, at der mangler vægt- og/eller højdemålinger for en væsentlig del af registreringerne.

Generelt peger evalueringen på, at sundhedsplejerskerne efterlyser kompetencer inden for kost og ernæring, enten som et reelt kompetenceløft, alternativt kan behovet for specialistviden imødekommes af en udgående supportfunktion på ernærings/vægttabsområdet.

Sundhedsplejerskerne peger på behov for et større fokus på strukturel forebyggelse for at forebygge overvægt, så aktører og rammer hvor børnene er, eksempelvis skole og fritidshjem, bidrager til at forebygge overvægt hos børnene.

Det videre arbejde på baggrund af evalueringen

BUF og SUF går videre med, at der i 'Vejen til Sund Vægt' arbejdes med konsistent registrering af børnenes vægt og højde samt registrering af samtale inden for hvert forløb. Dette bliver understøttet

af en lettilgængelig vejledning. Dertil skal der ske en simpel revidering af det elektroniske materiale til 'Vejen til Sund Vægt'.

Der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal se på revidering af den nuværende overvægtsindsats med repræsentanter fra både BUF samt SUF med henblik på en revidering af indsatsen, som skal forelægges udvalgene.

En fremtidig revidering af indsatsen vil have fokus på, hvordan der sikres et større fokus på strukturel forebyggelse for at forebygge overvægt hos børnene og hvordan det tværfaglige samarbejde, særligt i skolernes ressourcetre, kan styrkes omkring børn med overvægt. Dertil skal der ses på muligheden for at omprioritere 'Vejen til Sund Vægt', så der i stedet arbejdes med en udgående supportfunktion på ernærings/vægttabsområdet.

CBUS er ved at afprøve en lokal indsats i samarbejde med sundhedsplejen og to skoler i Bispebjerg/Nørrebro til børn med svær overvægt og deres familier, der ikke møder op i CBUS. Effekten af den lokale indsats vil kunne ses ultimo 2017, og arbejdsgruppen vil se på, om det giver mening at bygge videre på de lokale erfaringer.

Videre proces

Indsatsen 'Vejen til Sund Vægt' fortsætter frem til medio 2018, hvor BUU og SUD får forelagt oplæg fra arbejdsgruppen til beslutning vedr. en revidering af indsatsen med henblik på implementering i 2019. BUF indarbejder de mindre justeringer af den nuværende indsats, som står beskrevet i dette notat.